

under Nr. 3, hvorvidt Fallenter eller de, der have modtaget Fattigunderstøttelse i Aarets Løb osv., skulle stryges af Valglisten eller beholde deres Valgret. Jeg tror, det er ønskeligt at vi komme til fuldstændig Forstaaelse af, hvad Grundloven og Valgloven indeholde, og jeg skal for mit Vedkommende slutte mig til, hvad den ærede Justitsminister udtalte. For mig er der ikke den fjerneste Tvivl om, hvad der er Grundlovens og Valglovens Mening, man maa ikke alene holde sig til Grundlovens § 30 men ogsaa til dens § 32, der siger, at Valgmaaden bestemmes ved Valgloven. Hovedgrundsaetningen for Valgretten er nævnt i § 30 og gjentagen i Valglovens Paragrafer, som ere nævnte af det ærede Medlem for Høstebro (S. Madsen), men det Specielle vedkommende Valgmaaden er i Grundloven selv henvisst til Valgloven, og jeg skal der gjentage de to Paragrafer, som ere citerede af tidligere ærede Lædere i saa Henseende, nemlig §§ 14 og 21. Men det hedder i Valglovens 17: „De derefter berigtigede Valgliste underskrives af Kommunalbestyrelsens Formand. I Aarets Løb kan herefter ingen Forandring foretages uden i Henhold til Dom;“ og med Hensyn til, hvilken Dom der menes, henvises i samme Paragraf til § 20, altsaa en vis bestemt Dom, ifølge hvilken Nogle ere udelukkede, og Andre optages paa selve Valglisten ifølge Valglovens Bestemmelse; og naar Valglovens § 21 siger: „Efter disse Lister foretages alle i Aarets Løb foresaldende Valg til Følteshinget, dog saaledes, at det paases, at de paa Tillægslisten (§ 10) opførte Mænd kun ere stemmeberettigede, dersom de inden Valgdagen have oplyst Betingelserne med Hensyn til Alder eller Bopæl;“ har Valgbestyrelsen altsaa kun et vist Punkt at iagttage, ellers er den foresliggende Valgliste ufravigelig Norm, og jeg tror, at jeg maa give den ærede Justitsminister Ret i at det vilde føre til det forfærdeligste Virvar, dersom man skulde overlade disse enkelte Valglisterførere, der ere tagne rent tilfældig i Diebløkket, at skønne eller foretage en Undersøgelse paa selve Valgdagen. Men dernæst er det ogsaa Tilfældet, at den Maade, hvorpaa Valgloven har udført Grundlovens Bestemmelser i §§ 30 og 32, er den mest frisuende Maade; thi den hæver jo netop, at naar en Mand ellers ser de almindelige Betingelser for Valgret i de faa Dage i Slutningen af Februar og Begyndelsen af Marts, hvor Sagen i den Henseende skal afgjøres, kan han i de 10 til 11 Maanedes af Aaret være uden disse Betingelser og dog retmæssig have Valgret. Det er en Erkjendelse af den samme Lånke, som har givet Anledning til færegne Lovforslag, at visse urefunderede Fattigunderstøttelser ikke skulde have Indflydelse paa Vedkommendes Valgret. Det er i Virkeligheden en aldeles frisuend og i praktiske Hensyn begrundet Bestemmelse, som her er hævdet gennem Valgloven, og jeg tør derfor ønske, at vi Alle bestemt maa fastholde den

baade af reelle og praktiske Hensyn. — Der er et andet Spørgsmaal, som her kommer frem, og det er den partiiske eller upartiiske Maade, hvorpaa Valgene i det Hele føres fra Valgbestyrelsens Side. Der blev i den Henseende givet et Bidrag til Forhandling af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther), som forekommer mig at være i allerhøjeste Grad interessant; jeg antager, at det ærede Medlem vil foranledige, at det Udvalg, der bliver nedsat til at prøve den Slags Spørgsmaal, ogsaa faar dette under Overveielse for at gjøre Indstilling om, og ogsaa denne paagjældende Valgbestyrelsens Formand kan faae en Erindring om at efterkomme Valglovens Forskrift om ikke at indvirke paa Valgenes Udfald. Der er i den Henseende fremkommet ogsaa for mig flere Erindringer om Forhold, som kunde synes meget tvivlsomme og neppe tilstedelige. Jeg har ikke omtalt dem, da de paagjældende Valg forelaa; fordi jeg erkjendte, at der ikke burde tages Hensyn til dem ved selve Afstemningen over de vedkommende Valgs Gyldighed, naar der ikke forelaa offentlig Klage fra Vedkommende, men efterat de vedkommende Medlemmers Valg ere godkjendte, tror jeg at kunne nævne disse Meddelelser, jeg saaledes har modtaget, eller enkelte af dem, jeg skal ikke opholde mig ved ret mange. Der er saaledes nævnt, at Valgbestyrelsens Formand i Lemvig afskar Stilleren for den faldne Kandidat Ordet, fordi han havde kritiseret sin Modkandidats og hans nærmestes Meningsfællers politiske Stilling gennem de senere Aar, og at han sluttede Forhandlingerne umiddelbart efter et langt Foredrag af den valgte Kandidat og nægtede Modkandidaten Ordet. Der er ligeledes meddelt mig, at man ved Fredericiavalget, hvor Forskellen som bekendt kun var 18 Stemmer, tillod en Borger af Fredericia By at staa bagved nogle af Listerførerne for Fredericia og toge Notits af deres Valgliste for at faae oplyst, hvilke Valgere der endnu kunde faaes tilstede, som vilde stemme paa den Kandidat, han ønskede, for at han kunde føre sine Patrouiller i Alden eller rettere ud i Byen for at hente Valgere (Stemmer: Det er lovligt.) Sa, at det Sidste er Lovligt, at hente Valgere i Byen, har jeg aldrig tvivlet om, men at det er lovligt at give en Valger denne Position bagved Listerførerne og lade ham benytte Valglisten til at blæde om i, for at faae sin Liste udfyldt saa godt som muligt, betvivler jeg meget. Det er en partiisk Fremgangsmaade fra Valgbestyrelsens Side, og jeg vilde aldrig have betænkt mig paa at lægge megen Vægt paa dette Klagepunkt, hvis det var fremsat offentligt. Nu er denne Klage fremsat privat, og jeg vil henstille, hvorvidt en saadan, naar den senere kom offentlig til Udvalget, kunde give Anledning til en Overveielse, der naturligvis ikke kan faae Indflydelse paa selve Valget, som nu er godkjendt, og som jeg naturligvis heller ikke har villet blande det sammen med, men dog mulig kunde